

1-11-2023

Grzegorz Kaszyński

Czy obecność słów „W IMIĘ OJCA I SYNA I DUCHA ŚWIĘTEGO” (Mt 28:19) w dostępnych manuskryptach niezbicie dowodzi ich oryginalności?

Niezmiernie ważną rzeczą jest zwrócenie uwagi na głos krytyki tekstu w sprawie powyższych kontrowersyjnych słów z Mt 28:19. Jak wyjaśnia krytyk tekstu David A. Black:

(...) istnieją liczne błędy w dostępnych kopiach Nowego Testamentu. Te błędy należy zidentyfikować i wydedukować poprawne brzmienie, *zanim do głosu dojdzie egzegeza*. Dlatego nowotestamentowa krytyka tekstu jest podstawą wszystkich innych biblijnych i teologicznych studiów. *Interpretacja, nauczanie i głoszenie nie może wchodzić w grę dopóki tekstualna krytyka nie wykona swego zadania.*¹

Niewątpliwie czołową kwestią jest pytanie: Czy słowa „w imię Ojca i Syna i Ducha Świętego” (BT) na pewno figurowały w *oryginalie* Ew. Mateusza? Wielu biblistów nie wykazuje głębszego zainteresowania tematyką autentyczności tych słów, bo sądzą, że mają one solidny i niepodważalny fundament tekstualny. Dla przykładu takie przekonanie wyrazili:

bp Frederick H. Chase (1905): To całe świadectwo [m.in. mss] (...) **jednoznacznie, bez cienia wątpliwości** dowodzi autentyczności Mat. xxviii 19.²

Alfred Plummer (1909): Świadectwo przemawiające za jego autentycznością jest **przygniatające**.³

ks. Bernard H. Cuneo (1923): Autentyczność Mateusza 28,19 ponad wszelką wątpliwość dowodzi **przygniatające** świadectwo ze wszystkich dostępnych manuskryptów i przekładów.⁴

Samuel M. Zwemer (1943): Świadectwo manuskryptów, uncjałów i kursyw, a także wszystkich starożytnych przekładów na rzecz autentyczności tego pasażu jest **przygniatające**.⁵

¹ BLACK, *New Testament Textual Criticism: A Concise Guide*, Baker Academic, Grand Rapids 1994, s. 12, <https://archive.org/details/newtestamenttext00blac> ¹⁰⁻⁰⁴⁻²⁰²³

² CHASE, „The Lord’s Command to Baptize (St. Matthew xxviii, 19)”, *The Journal of Theological Studies*, 1905, s. 499. Chase uznawał też autentyczność Mk 16:9-20 (s. 498).

³ PLUMMER, *An Exegetical Commentary on the Gospel according to S. Matthew*, Elliot Stock, London 1909, s. 432.

⁴ CUNEO, „The Lord’s Command to Baptise: An Historico-Critical Investigation with Special Reference to the Works of Eusebius of Caesarea (Dissertation)”, 1923, s. 29.

⁵ ZWEMER, *‘Into All the World’. The Great Commission: A Vindication and an Interpretation*, Zondervan Publishing House, Grand Rapids 1943, s. 48.

Obróńcy tradycyjnego brzmienia powołują się na takie categoryczne twierdzenia, co świadczy o ich wierze w poprawność takich konstatacji. Dobrze by było najpierw je zweryfikować, gdyż sprawa dotyczy bardzo ważnych słów dla doktryny chrześcijańskiej.

Fakty

Przegląd wszystkich dostępnych mss greckich i łacińskich⁶ oraz niepełny przegląd mss koptyjskich z okresu 100-400 n.e. odsłania coś zaskakującego: mamy dostęp do **24 greckich** rkp Ewangelii Mateusza (Ⲁ Ⲕ Ⲡ¹ Ⲡ²⁵ Ⲡ³⁵ Ⲡ³⁷ Ⲡ⁴⁵ Ⲡ⁵³ Ⲡ⁶² Ⲡ⁶⁴⁺⁶⁷ Ⲡ⁷⁰ Ⲡ⁷¹ Ⲡ⁷⁷ Ⲡ⁸⁶ Ⲡ¹⁰¹ Ⲡ¹⁰² Ⲡ¹⁰³ Ⲡ¹⁰⁴ Ⲡ¹¹⁰ *058 *171 *0231 *0242 – prawie wszystkie obejmują jedynie krótkie fragmenty), **3 łacińskich** (a 3 h 12 k 1) i **2 koptyjskich** (Codex Schøyen 2350, Papyrus 62), czyli łącznie 29 rkp, ale z nich—uwaga—*tylko 4 rkp zawierają słowa „w imię Ojca i Syna i Ducha Świętego” (BT)* i pochodzą z czasów po soborze w Nicei z 325 roku! (zob. Dodatek):

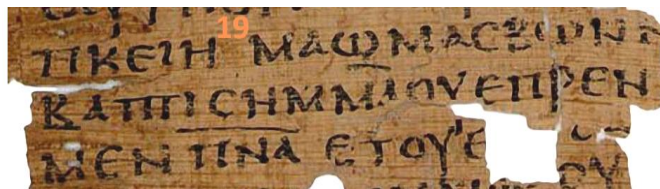
1. Kodeks Watykański (w j. greckim).
2. Kodeks Synajski (w j. greckim).
3. Codex Vercellensis a 3 (w łacinie).
4. Kodeks Schøyen 2650 (w j. koptyjskim).⁷

„Trzyczęściowa formuła chrzcielna ma atestację tylko w ponicejskich manuskryptach Mateusza 28:19”
(prof. Christopher Buck)⁸

⁶ NESTLE-ALAND, *Novum Testamentum Graece*, wyd. 26, Deutsche Bibelstiftung, Stuttgart 1979, s. 684-710; David R. PALMER, tabela „Witnesses to Matthew” w *The Holy Bible: A new English translation from the Greek by David Robert Palmer with translator’s footnotes and Greek textual variant footnotes. Containing a new translation of Matthew, Mark, Luke, John, James, 1 Peter, 2 Peter, 1 John, 2 John, 3 John, Jude, Revelation* (pdf), 23 October 2023, s. 132-134, <https://bibletranslation.ws/trans/DRPbiblesofar.pdf>¹⁻¹¹⁻²⁰²³. Uwzględniłem też mss odkryte po 1980 roku (Ⲡ89–Ⲡ131), <http://www.nttranscripts.uni-muenster.de/AnaServer?NTtranscripts+0+start.any>¹⁴⁻⁰⁵⁻²⁰¹⁵.

⁷ Kodeks Schøyen 2650 ujrzał światło dzienne w 1999 roku. Jako świadek tekstu jest niepewny, bo zdaje się zawierać niekanoniczną wersję Mt. Jak dotąd nie jest cytowany w żadnym greckim wydaniu NT. Mt 28:19 w tym kodeksie brzmi:

ⲙⲁⲨ-Idźcie! ⲙⲁⲔⲐⲨ-Nauczajcie ⲛⲛⲤⲈⲐⲚⲐC-narody
 ⲐⲠⲠⲠⲠ-wszystkie ⲔⲁⲐⲐⲐⲐ-chrzcząc ⲙⲙⲁⲠⲠ-ich ⲈⲐⲐ-w ⲐⲈⲚ-imię ⲙⲐⲐⲐⲐⲐ-Ojca
 ⲈⲚ-i ⲐⲐⲨⲠⲠⲠ-Syna ⲙⲈⲚ-i ⲐⲐⲛⲁ-da ⲈⲐⲐⲠⲈ-Świętego^[o].



„Idźcie! Uczcie wszystkich ludzi, chrzcząc ich w imię Ojca i Syna i Ducha Świętego” (James M. LEONARD, *Codex Schøyen 2650: A Middle Egyptian Coptic Witness to the Early Greek Text of Matthew’s Gospel. A Study in Translation Theory, Indigenous Coptic, and New Testament Textual Criticism*, E. J. Brill, Leiden-Boston 2014, s. 193, <https://b-ok.cc/book/2476399/6f42c0>¹⁰⁻⁰¹⁻²⁰²⁰).

Trudno zgodzić się z twierdzeniem, że świadectwo oparte tylko na 4 mss — wprawdzie ważnych, ale *ponicejskich* — jest „przygniatające”! Każdy bowiem krytyk tekstu i historyk wczesnego chrześcijaństwa doskonale wie, że nowe doktrynalne ustalenia na soborze w Nicei odcisnęły się na treści późniejszych manuskryptów. Bibliista Henry H. Halley donosi, że po soborze w Nicei „jednym z pierwszych kroków cesarza [Konstantyna] było (...) zamówienie na potrzeby kościoła w Konstantynopolu PIĘĆDZIESIĘCIU BIBLIJ”.⁹ Pod kierownictwem Euzebiusza z Cezarei¹⁰ mieli je sporządzić najlepsi kopiści na najlepszej jakości pergaminie i czytelną kaligrafią. Niektórzy badacze sądzą, że być może Kodeks Watykański i Synajski to dwa egzemplarze z tych 50 manuskryptów.¹¹

Wielu biblistów również sądzi, że w późniejszym okresie mamy urodzaj manuskryptów zawierających słowa „w imię Ojca i Syna i Ducha Świętego” (*BT*). Z poniższej tabeli wynika, że z okresu ok. 325-800 poświadczają je *tylko 24 mss* (11 greckich, 12 łacińskich, 1 koptyjski)!

OKRES PRZEDNICEJSKI					OKRES PONICEJSKI				
Mateusza 28:19	33-100	100-200	200-325	325-400	400-500	500-600	600-700	700-800	
JEST	gr.	0	0	0	2	3	3	0	3
	łac.	0	0	0	1	5	1	2	3
	kopt.	0	0	0	1	?	?	?	?
NIE MA	gr.	0	2	6	14	4	18	9	9
	łac.	0	0	0	1	3	0	2	0
	kopt.	0	0	0	1	?	3	3	1

⁸ BUCK, *Paradise and Paradigm: Key Symbols in Persian Christianity and the Bahā'ī Faith*, State University of New York Press, 1999, s. 116, kursywa dodana <https://books.google.pl/books?id=whfW9rEG2h4C> ²⁹⁻⁰⁷⁻²⁰¹⁵.

⁹ HALLEY, *Halley's Bible Handbook: an abbreviated Bible commentary*, wyd. 23, Grason Company, Minnesota 1962, s. 626, duże litery Halleya. Eberhard Nestle donosi, że Konstantyn poinformował o tym Euzebiusza w liście z 331 r. n.e. Chciał on, aby korzystały z nich główne kościoły w jego imperium (πεντήκοντα σωματῖα ἐν διφοθέροις ἐγκατασκευοοῖς) (*Introduction to Textual Criticism of the Greek New Testament*, tł. William EDDIE, Williams and Norgate, London-Edinburgh-Oxford-New York 1901, s. 54, <https://archive.org/details/introductiontote00nestrich> ¹³⁻⁰⁴⁻²⁰¹⁷). Treść tego listu zawiera dzieło: Euzebiusz, *Życie Konstantyna*, Źródła Myśli Teologicznej 44, tł. Teresa WNĘTRZAK, Wydawnictwo WAM, Kraków 2007, s. 228.

¹⁰ Ten fakt może tłumaczyć dlaczego w dziełach Euzebiusza napisanych *po* 325 r. pojawia się 5 razy potrójne imię, *o ile jest ono jego autorstwa* (por. Wieland WILLKER, *A Textual Commentary on the Greek Gospels, Vol. 1: Matthew*, 2015, s. 665, <http://www-user.uni-bremen.de/~wie/TCG/TC-Matthew.pdf> ¹⁴⁻⁰¹⁻²⁰¹⁵).

¹¹ „Odkryty przez Tischendorfa *Kodeks Synajski* może być jednym z tych [50] rękopisów” (Alfred J. PALLA, *Sekrety Biblii*, Wydawnictwo Betesda, 2002, s. 16).

Wnioski

Twierdzenie, że potrójne imię na 100% figurowało w oryginale Ewangelii Mateusza *nie ma solidnych podstaw*. Dostępne dane wskazują na jej bardzo wczesne powstanie, ale niekoniecznie oryginalność, **podobnie jak to jest z niekanonicznym fragmentem Mk 16:9-20**. Nawet gdyby ją zawierały pewne mss z II i/lub III w., to — obiektywnie rzecz biorąc — wszelkie dane historyczne z okresu I-III w. (zwłaszcza świadectwo Dziejów Apostolskich¹² i fakt niejednolitego brzmienia cytatów Mt 28:19¹³), mają wydźwięk dwuznaczny, więc równie dobrze można je interpretować jako świadectwo na rzecz infiltracji słów „w imię Ojca i Syna i Ducha Świętego” do tekstu biblijnego! Jednak dokładniejsza analiza tych danych nasuwa *uzasadnione* wątpliwości co do ich autentyczności.

Wskazywanie w patrystyce na cytaty Mt 28:19 zawierające potrójne imię nie stanowi przekonującego dowodu, że ma ono charakter oryginalny. Otóż nie możemy mieć całkowitej pewności czy w kopiach Ewangelii Mateusza, do których dostęp mieli wczesni apologetci, istotnie występowały słowa „w imię Ojca i Syna i Ducha Świętego”. Wątpliwości nasuwają choćby następujące trzy fakty: **(1) Chyba nikt z wczesnych apologetów nie zaznaczył, że tak brzmiące słowa Jezusa przytacza z Ewangelii według Mateusza; (2) apologetci gnostycyzują w swych dziełach; (3) prawdopodobnie najstarszy cytat zbliżony do tradycyjnego brzmienia Mt 28:19 pochodzi z ok. 160 roku, z dzieła Teodota (120-180), który był zwolennikiem gnostyckiej sekty Walentynian. Pewien ekscerpt z jego dzieła przytoczył Klemens Aleksandryjski w traktacie *Stromateis* (Kobierce)¹⁴:**

A apostołom dał on nakaz: „Idąc wokół, głosście, a tych, którzy uwierzą, chrzycicie **w imię ojca i syna i ducha świętego**” (ks. VIII, 76:3).

Καὶ τοῖς ἀποστόλοις ἐντέλλεται: Περμόντες κηρύσσετε καὶ τοὺς πιστεῦοντας βαπτίζετε **εἰς ὄνομα πατρὸς καὶ υἱοῦ καὶ ἁγίου πνεύματος**.

¹² „Znacznie częstsze są w Nowym Testamencie wzmianki o chrzcie ‘w imię Jezusa’ lub w imię Pana Jezusa (...), Jego, Jezusa Chrystusa (...). Niewykluczone więc – to opinia większości dzisiejszych egzegetów – że formuła trynitarna jest tworem nieco późniejszym (...) (Bp Kazimierz ROMANIUK, *Sakramentologia biblijna: zarys teologii sakramentów dla teologów, katechetów, duszpasterzy*, Wydawnictwo Salezjańskie, Warszawa 1994, s. 19).

¹³ Niejednolite brzmienie tekstu Mt 28:19 wskazuje na „majsterkowanie” przy jego treści.

¹⁴ Tekst grecki: *Clementis Alexandrini Opera ex recensione Gulielmi Dindorfii: Vol. III: Stromatum V-VIII*, E Typographieo Clarendoniano, Oxonii 1869, s. 453, <https://archive.org/details/clementisalexan01dindgooq>⁴⁻⁰⁶⁻²⁰²². Wyd. polskie: KLEMENS ALEKSANDRYJSKI, *Kobierce zapisków filozoficznych dotyczących prawdziwej wiedzy (gnozy)*, t. I-II, tł. Janina NIEMIRSKA-PLISZCZYŃSKA, Instytut Wydawniczy PAX, Warszawa 1994.

Okoliczność że potrójne imię po raz pierwszy pojawia się w pismach *gnostyków* powinna skłonić nas do refleksji, czy na pewno musi wywodzić się od pierwszych chrześcijan. Oznacza to, że patrystycznych cytatów biblijnych i komentarzy nie można traktować bezkrytycznie, na co zwrócił uwagę historyk Christian H. Forney:

Ci, którzy gruntownie znają historię pierwszych stuleci wiedzą jak wiele rzeczy przypisuje się Chrystusowi i jego apostołom, a których oni nie byli autorami. Ludzie ci [Ojcowie apostołscy] bazowali w swych poglądach na dwóch rzeczach, mianowicie na ogólnie rzecz biorąc bezwartościowej tradycji oraz interpretacji słów Chrystusa „chrzcząc ich w imię Ojca i Syna i Ducha Świętego”. Ta interpretacja jest zdecydowanie podejrzana i to bardziej niż niektórym może się wydawać.¹⁵

Czy sceptycyzm wobec autentyczności potrójnego imienia w Mt 28:19 można zignorować argumentem, że stwarzają oni sztuczny problem z powodu przynależności do *nietrynitarnych* wyznań chrześcijańskich? Takie skwitowanie sprawy nie ma sensu, bo do obozu sceptyków autentyczności potrójnego imienia należą zwolennicy nauki o Trójcy, włącznie z katolickimi uczonymi.



Dla przykładu, katolicki biblista, pronotariusz apostołski, ks. prof. **Józef Kudasiewicz** z KUL-u (1926-2012) zauważył:

W Jezusowym nakazie chrztu (Mt 28, 19): „[...] udzielając im chrztu w imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego” należy odróżnić autentyczne, pierwotne słowa Pana (*ipsissima verba Jesu*) od elementów interpretacyjno-redakcyjnych. (...) Jakie więc słowa wypowiedział sam Jezus? Współcześni badacze przyjmują prawie powszechnie, że Jezus wypowiedział następujące zdanie: „[...] udzielając chrztu w imię moje”. (...) Tak rozumiane powiedzenie Jezusa zgodne jest ze zdaniem wprowadzającym: „Dana mi jest wszelka władza” (Mt 28, 18). (...) Oryginalne słowo Jezusa przystosowano do potrzeb liturgicznych.¹⁶

Prof. **Herbert Vorgrimler** (1929-2014), niemiecki teolog katolicki, był sekretarzem i współpracownikiem Karla Rahnera, pod którego okiem doktoryzował się w 1958 roku. Od 1968 roku wykładał dogmatykę i historię dogmatów na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu w Lucernie. W 1972 roku Vorgrimler zastąpił Rahnera na Uniwersytecie w Münster. Oto jego opinia w sprawie oryginalności potrójnego imienia w Mt 28:19:



¹⁵ FORNEY, *The Christian Ordinances, Being a Historical Inquiry Into The Practice of Trine Immersion, The Washing of the Saints' Feet and The Love-Feast*, Board of Publication of the General Eldership of The Church of God, Harrisburg 1883, s. 28, <http://archive.org/details/christianordinan00for>¹⁴⁻¹¹⁻²⁰¹².

¹⁶ KUDASIEWICZ, *Jak rozumieć Pismo Święte? 3: Jezus historii a Chrystus wiary*, Redakcja Wydawnictwa KUL, Lublin 1987, s. 106, 107, <https://chomikuj.pl/paradoks24h/Jezus+Chrystus/Jezus+Chrystus++Klemens+Werner/JEZUS+HISTORII+A+CHRYSTUS+WIARY++ks+Józef+Kudasiewicz.6856343548.pdf>¹⁻⁰³⁻²⁰²³.

Istnieją dwie wypowiedzi Jezusa dotyczące chrztu, jednak obie nie są sformułowaniami pochodzącymi od samego Jezusa, tylko reprezentują późniejszy etap rozwoju, tj. Mateusza 28:19, które wyraźnie powstało pod wpływem liturgii i Marka 16:16 z nieoryginalnego zakończenia Ewangelii Marka z drugiego stulecia. (...) Późniejsze rozszerzenie — „w imię Ojca i Syna i Ducha Świętego” (Mat 28:19) — jest trynitarnym rozwinięciem chrystologicznego wyznania.¹⁷



Ks. prof. dr hab. **Szymon Drzyżdżyk** i dr **Aleksandra Brzemia-Bonarek** (Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie) we wspólnym artykule zauważają:



Należy przyjąć, że trynitarna formuła chrztu jest rzeczywiście interpolacją tego fragmentu Ewangelii. Rację mają zatem ci uczeni, którzy twierdzą, że najbliższa prawdzie historycznej jest interpretacja literalna wyrażen „chrzest w imię (Pana) Jezusa” w Dziejach Apostolskich. Przez wieki w przekazywanej sobie tradycji istniało przekonanie o prawdziwości faktu, iż apostołowie rzeczywiście udzielali chrztu w imię Jezusa. (...) Wypracowywana praktyka liturgiczna Kościoła oraz jej ścisły, wręcz symbiotyczny związek z doktryną wczesno-chrześcijańską mogły skutkować najpierw głosem (pisemną notą na marginesie, przepisywaną w takiej formie), a później utwaleniem tej głosu. Kolejnym krokiem stało się przeredagowanie formuły chrztu zawartego w nakazie misyjnym Chrystusa. Otwarte pozostaje pytanie, jak wczesny był to zabieg.¹⁸

Dlatego samooszukiwaniem się jest myślenie, że potrójne imię może być kwestionowane tylko przez ludzi odrzucających dogmat o Trójcy.

Skoro w dostępnych mss zawierających Mt 28:19 pojawia się *wyłącznie* potrójne imię, jest możliwe, że w IV wieku zaczęło ono dominować w mss biblijnych lub je zdominowało¹⁹.

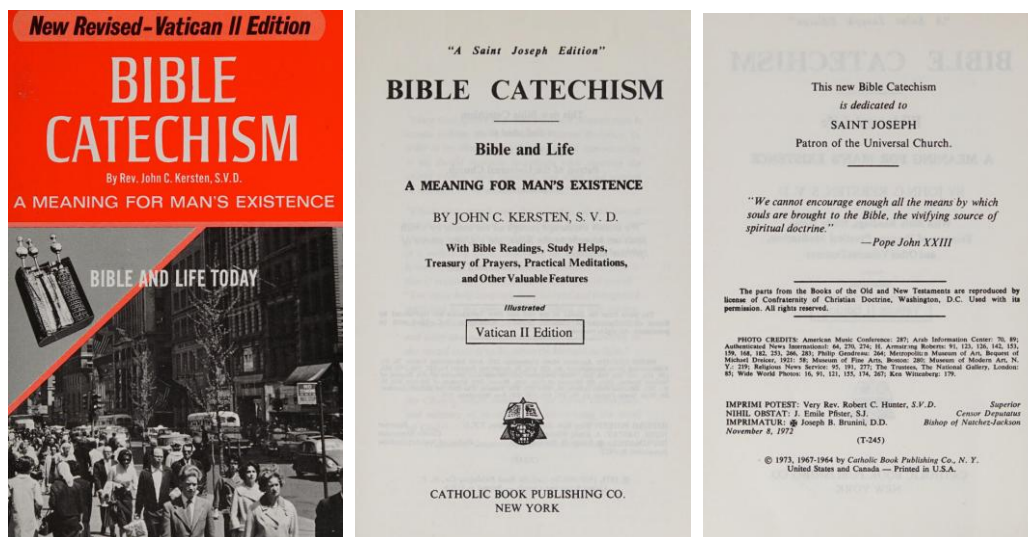
¹⁷ VORGRIMLER, *Sacramental Theology*, tł. Linda M. Maloney, The Liturgical Press, Collegeville, Minnesota, USA, 1992, s. 102, 106, <https://www.pdfdrive.com/sacramental-theology-e185965179.html> ⁷⁻⁰⁷⁻²⁰²².

¹⁸ BRZEMIA-BONAREK – DRZYŹDŻYK, „Od chrztu w imię Jezusa do chrztu w imię Trójcy Świętej” w: ks. Arkadiusz BARON – Jarosław KUPCZAK OP – ks. Jan D. SZCZUREK (red.), *Rozwój dogmatu trynitarnego: perspektywa historyczna*, Kraków 2015, s. 167, 168 [139-174], podkreślenia moje, <http://dx.doi.org/10.15633/9788374384162.06> ¹⁷⁻⁰⁸⁻²⁰¹⁸.

¹⁹ „Jedynie w IV wieku formuła ‘w imię Ojca i Syna i Ducha Świętego’ stała się powszechna” (John C. KERSTEN, S.V.D., *Bible Catechism: New Revised-Vatican II Edition*, „40. BAPTISM (Part 1), podtytuł: Into Christ”, Catholic Book Publishing Co., New York 1973, s. 164, *imprimatur*: bp Joseph B. Brunini, D.D., <https://archive.org/details/biblecatechismi0000john> ¹⁵⁻⁰³⁻²⁰²³). Zob. s. 166.

Into Christ. The Bible tells us that Christians were baptized into Christ (no. 6). They belong to Christ. The Acts of the Apostles (2:38; 8:16; 10:48; 19:5) tells us of baptizing “in the name [person] of Jesus”—a better translation would be “into the name [person] of Jesus.” Only in the 4th Century did the formula “In the name of the Father, and of the Son, and of the Holy Spirit” become customary.

Ale ponieważ dysponujemy tylko 4 mss z tego wieku zawierającymi słowa „w imię Ojca i Syna i Ducha Świętego” (BT), nie można tutaj wygłaszać dogmatycznych opinii. Nie da się wykluczyć możliwości, że współistniały z nimi takie mss, które ich nie zawierały i że z takowych mss (lub wcześniejszych) mógł cytować biskup Euzebiusz z Cezarei²⁰ i biskup Afrahat Syryjczyk. Wygląda więc na to, że *tradycyjne brzmienie Mt 28:19 nie stoi na bezpiecznym fundamencie tekstualnym, jak się powszechnie sądzi.*



²⁰ Erich E. KLOSTERMANN, *Handbuch zum Neuen Testament 4: Das Matthäusevangelium*, Tübingen 1909, s. 357 (wyd. 2, 1927, s. 232, 233, <https://archive.org/details/dasmatthusevange0000unse> ²⁰⁻⁰⁷⁻²⁰²¹). Opinia prof. Klostermanna ma szczególną wagę ze względu na jego rozległą wiedzę patrystyczną, a zwłaszcza znajomość dzieł Euzebiusza i Orygenesa.

Dodatek

WYKAZ MANUSKRYPTÓW ZAWIERAJĄCYCH FRAGMENTY EWANGELII MATEUSZA (obejmuje mss do VIII wieku)

xxx = mss z okresu 100-400 n.e. nie obejmujące Mt 28:19

x = mss z okresu 100-400 n.e. zawierające Mt 28:19

SYMBOL MSS	SYMBOL ALTERNATYWNY	DATA	OBEJMUJE
℘ ¹		III 1	1:1-9,12,14-20
℘ ¹⁹	P. Oxy. 1170	IV/V	10:32-11:5
℘ ²¹	P. Oxy. 1227	IV/V	12:24-26,32-33
℘ ²⁵		IV 2	18:32-34; 19:1-3,5-7,9,10
℘ ³⁵		IV? 3	25:12-15,20-23
℘ ³⁷		III/IV 4	26:19-52
℘ ⁴⁴		VI/VII	17:1-3,6-7; 18:15-17,19; 25:8-10
℘ ⁴⁵		III 5	20:24-32; 21:13-19; 25:41-26:39
℘ ⁵³		III 6	26:29-40
℘ ⁶²		IV 7	11:25-30
℘ ⁶⁴ + ℘ ⁶⁷		200 8	3:9,15; 5:20-22,25-28 / 26:7-8,10,14-15,22-23,31-33
℘ ⁷⁰	P. Oxy. 2384	III 9	2:13-16; 2:2-3:1; 11:26-27; 12:4-5; 24:3-6,12-15
℘ ⁷¹	P. Oxy. 2385	IV 10	19:10-11,17-18
℘ ⁷³		VII?	25:43; 26:2-3
℘ ⁷⁷	P. Oxy. 2683	II/III 11	23:30-39
℘ ⁸³		VI	20:23-25,30-31; 23:39-24:1,6
℘ ⁸⁶		IV 12	<i>recto</i> : 5:13-16; <i>verso</i> : 5:22-25
℘ ⁹⁶		VI	3:13-15
℘ ¹⁰¹	P. Oxy. LXIV 4401	III 13	<i>verso</i> : 3:10-12; <i>recto</i> : 3:16-4:3
℘ ¹⁰²	P. Oxy. LXIV 4402	III/IV 14	<i>recto</i> : 4:11-12; <i>verso</i> : 4:22-23
℘ ¹⁰³	P. Oxy. LXIV 4403	III 15	<i>recto</i> : 13:55-56; <i>verso</i> : 14:3-5
℘ ¹⁰⁴	P. Oxy. LXIV 4404	<250 16	<i>recto</i> : 21:34-37; <i>verso</i> : 21:43,45
℘ ¹⁰⁵	P. Oxy. 4406	V/VI	27:62-64; 28:1-5
℘ ¹¹⁰	P. Oxy. LXVI 4494	IV 17	<i>verso</i> : 10:13-15(14?); <i>recto</i> : 10:25-27

N*	01	IV 18	cała
N ² lub N ^c	1 rewizja	IV-VI	cała
N ³	2 rewizja	VII	cała
A	02	V	cała
B	03	IV 19	cała
B ¹		IV	cała
B ²		VI-VII	cała
C	04	V	cała (nie ma: 1:1,2; 5:15-7:5; 17:26-18:28; 22:21-23:17; 24:10-45; 25:30-26:22; 27:11-46; 28:15-20)
C ¹		V	cała
C ²		VI	cała
C ³		IX	cała
D	05	V	cała (nie ma tylko: 1:1-20; [3:7-16 suppl.] 6:20-9:2; 27:2-12)
E	07	VIII	cała
L	019	VIII	cała (nie ma tylko 4:22-5:14; 28:17-20)
N	022	VI	cała (nie ma: 1:1-24; 2:7-20; 3:4-6:24; 7:15-8:1,24-31; 10:28-11:3; 12:40-13:4,33-41; 14:6-22; 15:14-31; 16:7-18:5; 18:26-19:6; 19:13-20:6; 21:19-26:57; 26:65-27:26; 27:34-28:20)
O	023	VI	7:7-22; 11:5-12; 13:7-47; 13:54-14:4,13-20; 15:11-16:18; 17:2-24; 18:4-30; 19:3-10,17-25; 20:9-21:5; 21:12-22:7,15-14; 22:32-23:35; 24:3-12
P	024	VI	1:11-21; 3:13-4:19; 10:7-19; 10:42-11:11; 13:40-50; 14:15-15:3,29-39
W	032	IV/V	cała
Z	035	VI	1:17-2:6,13-20; 4:4-13; 5:45-6:15; 7:16-8:6; 10:40-11:18; 12:43-13:11; 13:57-14:19; 15:13-23; 17:9-17,26-18:6; 19:4-12,21-28; 20:7-21:8,23-30,37-45; 22:16-25; 22:37-23:3,13-23; 24:15-25; 25:1-11; 26:21-29,62-71
Σ	042	VI	cała
Φ	043	VI	6:3-28:20
*047		VIII	cała
*058	Pap. G. 39782	IV 20	18:18,19,22,23,25,26,28,29
*064	w/090	VI	25:15-26:3,17-39,59-70; 27:7-30,44-56; 28:11-20
*067		VI	14:13-16,19-23; 24:37-25:1,32-45; 26:31-45
*071		V/VI	1:21-2:2
*073	w/084	VI	14:19-35; 15:2-8
*078		VI	17:22-18:3,11-19; 19:5-14
*085		VI	20:3-32; 22:3-16
*087		VI	1:23-2:2; 19:3-8; 21:19-24

*089	w/092a	VI	26:2-12
*094		VI	24:9-21
*0102	w/0138	VII	21:24–24:15
*0104		VII	23:7-22
*0106	w/0119	VII	12:17-19,23-25; 13:32,36–15:26
*0107		VII	22:15–23:14
*0116		VIII	19:14-28; 20:23–21:2; 26:52–27:1
*0118		VIII	11:27,28
*0148		VIII	28:5-19 Werset 19 zawiera słowa: <i>poreuthentes</i> („idźcie”), <i>matheteusate</i> („czyńcie uczniów”), <i>panta</i> („wszystkich”), <i>baptizantes</i> („chrzcząc”)
*0160		IV/V	26:25-26,34-36
*0161		VIII	22:7-46
*0164		VI/VII	13:20-21
*0170		V/VI	6:5,6,8-10,13-15,17
*0171		300 21	10:17-23,25-32
*0200		VII	11:20,21
*0204		VII	24:39-42,44-48
*0231	P. Ant. 11	IV 22	26:75–27:1-3,4
*0233		VIII	cała
*0234		VIII	28:11-15
*0237		VI	15:12-15,17-19
*0242		IV 23	8:25–9:2; 13:32-38,40-46
*0250		VIII	2:12-23; 3:13-15; 5:1,2,4,30-37; 6:1-4,16-18; 7:12,15-20; 8:7,10-13,16,17,20-21; 9:27-31,36; 10:5; 12:36-38,43-45; 13:36-46; 26:75–27:2,11,13-16,18,20,22,23,26-40
*0275		VII	5:25,26,29,30
*0277		VII/VIII	14:22,28,29
*0281		VII/VIII	rozd. 6-27 (z wieloma przerwami)
*0293	w/089, 092a	VI	21:27-28,31-32; 26:2-12
*0307		VII	11:21–12:4
ŁACIŃSKIE			
a	3	IV 24	cała (nie ma tylko 25:2-12)
aur	15	VII	cała
b	4	V	cała (nie ma tylko 1:1-11; 15:12-22; 23:18-27)
d	5	V	cała (nie ma tylko 1:1-11; 2:20–3:7; 6:8–8:27; 26:65–27:2)
e	2	V	cała (nie ma tylko 1:1–12:49; 24:50–28:2)
f	10	VI	cała (nie ma tylko 8:16-26)
ff ¹	9	VIII	cała
ff ² s	8	V	11:17–28:20
g ¹	7	VIII	cała

h	12	V	3:15–14:33; 18:12–28:20
k	1	IV/V	1:1-3,10; 4:1-14,17; 15:20-36
l	11	VIII	cała (nie ma tylko 1:1–2:15)
μ		V	9:17,30-37; 10:1-5,7-10
n	16	V	17:1-5,14–18:20; 19:20–21:3; 26:56-60,69-74; 27:62–28:3,8-20
π	18	VII	13:6–15:31-38
q	13	VI/VII	cała (nie ma tylko 3:15–4:23; 5:25–6:4; 6:28–7:8; 23:13-28)
r ¹	14	VII	cała (nie ma tylko 1:1-16; 15:31–16:13; 21:4-21; 28:16-20)